

CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA (CIK), u prilog članu 64, stav 2, pod stav 2.1 i 2.2, članu 99, 100 i 127 Zakona br. 08/L-228 za Opšte izbore u Republici Kosovo (ZOI), članovi 20, 25 i 29, stav 2 Zakona br. 03/L-072 za Lokalne izbore u Republici Kosovo (ZLZ), dana 28.03.2024. usvaja ovaj:

IZBORNI PRAVILNIK BR. 09/2024

REGISTRACIJA I GLASANJE LICA SA POSEBNIM POTREBAMA

Član 1

Svrha

Ovim Pravilnikom se utvrđuje način registracije, evidencije i glasanja lica sa posebnim potrebama (GLPP) na dan izbora od strane Izborne komisije mobilnog tima (IKMT), koju organizuje Opštinska izborna komisija (OIK), u odgovarajućoj opštini.

Član 2

Registracija birača sa posebnim potrebama

1. Biračima sa posebnim potrebama smatraju se pravno podobni birači koji zbog telesne, zdravstvene ili neke druge ograničene sposobnosti ne mogu napustiti svoje domove kako bi lično glasali na biračkom mestu (BM).
2. Pravno podobni birač koji želi da se registruje kao birač sa posebnim potrebama, mora podneti zahtev za registraciju putem elektronske platforme ili fizički u kancelarijama odgovarajućih OIK-a.
3. Zahtev za registraciju podnosi se prilaganjem sledeće dokumentacije:
 - 3.1. Jedan od važećih identifikacionih dokumenata: lična karta, pasoš ili vozačka dozvola);
 - 3.2. kopiju potvrde o ograničenoj sposobnosti, medicinske dijagnoze ili drugog relevantnog dokaza u prilog njegovog/njenog zahteva.
 - 3.3. fotografija birača sa ličnim dokumentom u ruci.

4. Nevladine organizacije (NVO) koje su registrovane i specijalizovane za pomoć licima sa posebnim potrebama, mogu primati obrasce i dokumente u skladu sa uslovima iz stava 3. ovog člana i dostavljati ih OIK-u uz overeno ovlašćenje podnosioca zahteva.
5. OIK će, u roku od dva (2) dana od podnošenja zahteva, razmotriti sve zahteve za registraciju i pismeno obavestiti sve podnosiocce zahteva da li je njihov zahtev odobren ili odbijen.
6. OIK obaveštava podnosiocce zahteva čiji su zahtevi odbijeni, da mogu lično glasati u određenom BM, ili tražiti pravnu ispravku u roku datom u obaveštenju, u skladu sa članom 10. Ovog Pravilnika.
7. Nakon završetka procesa registracije, OIK:
 - 7.1. Priprema spisak birača sa posebnim potrebama, sa sledećim podacima: ime i prezime, datum rođenja, lični broj, kućna adresa i broj telefona;
 - 7.2. najkasnije 48 sati pre otvaranja BM, deli spisak prema adresama, na način da birače sa istog geografskog područja poseti ista IKMT.

Član 3

Registracija birača u institucijama

1. Birači u institucijama su pravno podobni birači, sa ograničenim kretanjem u bilo kojoj ustanovi: birači u ustanovama za bolničko lečenje, starija lica u domovima namijenjenim za starije osobe, lica na liječenju u ustanovama za mentalno zdravlje, zatvorenici u zatvorima i pritvorenici u pritvorskim centrima.
2. CIK, kroz memorandume o saradnji sa relevantnim institucijama, registruje ove birače.
3. OIK identifikuje institucije definisane prema stavu 1. ovog člana u okviru svoje opštine. Usluga birača (UB) u saradnji sa upravama institucija, vrši evidenciju svih građana sa pravom glasa u ovim institucijama, najkasnije 10 dana pre dana izbora. Ova evidencija treba da sadrži sledeće podatke: ime i prezime, datum rođenja, lični broj, pol i broj telefona, ako postoji.
4. UB organizuje registraciju birača u:
 - 4.1. Ustanove za bolničko lečenje;
 - 4.2. starački domovi;
 - 4.3. skloništa za zaštitu žrtava
5. Birači kategorisani u skladu sa stavom 4. ovog člana mogu se prijaviti i pojedinačno putem elektronske platforme.
6. Birački spiskovi koje identifikuju ustanove za mentalno zdravlje, zatvorenici u zatvorima i pritvorenici u pritvorskim centrima, smatraju se registrovanim biračima.

7. CIK priprema glasačke listiće i druge materijale, na osnovu podataka birača prema opštini porekla.
8. U drugom krugu izbora za predsednika opštine, UB potvrđuje listu birača svih institucija, najmanje 10 dana pre dana izbora.
9. Za drugi krug izbora UB omogućava registraciju birača putem elektronske platforme.

Član 4

Registracija birača u posebnim okolnostima

1. Birači u posebnim okolnostima smatraju se birači koji iz bezbednosnih razloga i birači koji su u kućnom pritvoru, ne mogu glasati u određenom BM.
2. Birači koji iz bezbednosnih razloga ne mogu glasati u BM mogu se registrovati putem elektronske platforme, kao i traženjem pomoći od OIK-a za fizičku registraciju.
3. UB, u saradnji sa nadležnim institucijama, evidentira sve građane u kućnom pritvoru sa pravom glasa. Ova evidencija treba da sadrži sledeće podatke: ime i prezime, datum rođenja, lični broj, pol, broj telefona i adresu stanovanja.
4. OIK najkasnije 48 sati pre otvaranja BM, deli spisak prema adresama, na način da birače sa istog geografskog područja poseti ista IKMT.

Član 5

Rok za registraciju i potvrđivanje BS za GLPP

1. Period registracije putem elektronske platforme i u OIK-u počinje danom potvrđivanja biračkog spiska (BS) i završava se poslednje srede pred dan izbora, u 16:00 časova
2. UB, najkasnije 48 sati pre dana izbora, potvrđuje birački spisak GLPP-a koji je primljen od nadležnih institucija, u skladu sa stavom 6. člana 3. i stavom 3. člana 4. ovog pravilnika.
3. Timovi za registraciju za institucije iz stava 4. člana 3. ovog pravilnika započinju registraciju birača najkasnije 10 dana pre dana izbora, a završava se poslednje srede pre dana izbora.
4. UB najkasnije 48 sati pre otvaranja BM vrši konačno potvrđivanje BS za GLPP.

Član 6

Obeležavanje registrovanih birača u BS

UB najkasnije jedan (1) dan pre dana izbora obeležava (pečatira) u BS i jasno stavlja do znanja da birač ne može glasati u BM.

Član 7

Sastav i odgovornosti IKMT-a

1. IKMT se sastoji od predsjedavajućeg i dva člana, koje predlažu politički subjekti u skladu sa izbornim Pravilnikom Br. 11/2024 za Biračke odbore.
2. OIK preporučuje CIK-u potreban broj IKMT-a u odgovarajućoj opštini, za rukovođenje procesom glasanja birača sa posebnim potrebama, birača u institucijama i birača u posebnim okolnostima.
3. OIK unapred obaveštavaju akreditovane posmatrače o planiranoj lokaciji i rasporedu, kako bi posmatrači mogli da ih prate prilikom poseta biračima sa posebnim potrebama, biračima u institucijama i biračima u posebnim okolnostima.
4. IKMT beleži važne podatke u vezi sa razvojem GLPP u knjizi o toku glasanja.
5. GLPP proces se odvija od 07:00 do 19:00 časova.

Član 8

Podela glasačkih listića za GLPP

1. UB, odvaja glasačke listiće za GLPP, od paketa rezervnih glasačkih listića.
 - 1.1. Glasački listići su podeljeni za birače u institucijama i glasanje mobilnim timovima za birače sa posebnim potrebama;
 - 1.2. za lokalne izbore, UB vodi računa o podeli glasačkih listića biračima u institucijama prema opštini u kojoj se birač nalazi u BS.
2. UB priprema paket sa osjetljivim materijalom koji sadrži: BS, glasačke listiće, martikularnu boju i pečat za svaki tim IKMT.

Član 9

Proces glasanja

1. OIK vrši neophodne pripreme za glasanje, kao i obaveštava administraciju relevantnih institucija o planu i rasporedu IKMT-a za glasanje u institucijama i kod kuće za GLPP.
2. Za glasanje u bolničkim ustanovama, staračkim domovima i skloništim za zaštitu žrtava, OIK se stara da identifikuje biračke prostore i izvrši preliminarne pripreme za isti proces kao i uslovno glasanje.
3. IKMT primenjuje iste procedure za glasanje, kao što je definisano Izbornim pravilnikom br. 12/2024, Glasanje, prebrojavanje na biračkom mestu i upravljanje biračkim mestom.
4. Pre polaska, pod nadzorom OIK-a i svih prisutnih posmatrača, IKMT :

- 4.1. Dobija od OIK-a paket sa osjetljivim materijalom koji sadrži: BS, glasačke listiće, martikularnu boju i pečat.
- 4.2. zatvara glasačku kutiju i beleži brojeve sigurnosnih vezica za zatvaranje, broj prihvaćenih glasačkih listića, u obrascu podataka za GLPP – prilog -I, u prilogu;
- 4.3. prima spisak GLPP koji sadrži adrese i kontakt brojeve birača u BS, za kategoriju birača prema članu 2. i 4. ovog pravilnika;
- 4.4. prima knjigu o toku glasanja.
5. IKMT , za svakog birača, pre procesa glasanja, obavlja sledeće radnje:
 - 5.1. Pokazuje bedževe identifikacije, koje daje i overava OIK, tokom čitavog vremena dok proces traje;
 - 5.2. traži od birača da se identifikuje, koristeći jedan identifikacioni dokument, i osigurava da se birač nalazi u BS koji je dobio od OIK-a;
 - 5.3. nakon potvrde upućuje birača da potpiše u BS i daje mu glasački listić, daje instrukcije o postupku glasanja, garantujući tajnost glasanja;
 - 5.4. za lokalne izbore, IKMT daje instrukcije biraču da se potpiše u BS i daje mu glasačke listiće i kovertu tajnosti.
 - 5.5. daje biraču drugi glasački listić, ako je oštetio prvi glasački listić, zadržava oštećeni listić i registruje ga kao "oštećenog";
 - 5.6. osigurava da nakon popunjavanja glasačkih listića birač stavi glasački listić(e) u kovertu(e) tajnosti. Nakon zatvaranja koverta, birač će je staviti u glasačku kutiju.
6. Ako IKMT identifikuje da se birač ne nalazi na adresi prebivališta, ili da birač odbija da glasa, upisuje slučaj u knjigu o toku glasanja.
7. Na kraju procesa, IKMT zatvara otvor glasačke kutije i na obrascu Prilog - I upisuje podatke o: broju utrošenih glasačkih listića, broju neiskorišćenih listića, broju oštećenih glasačkih listića, broju birača potpisanih u BS, broj sigurnosnih vezica za zatvaranje kutije i vreme završetka glasanja, koje potpisuju svi članovi IKMT -a.
8. IKMT, nakon popunjavanja obrasca, dostavlja sav materijal OCP-u u skladu sa procedurama predviđenim Izbornim pravilnikom br. 16/2024, Opštinski centri za prebrojavanje.

Član 10

Pravo na žalbu

1. Svaki birač koji je registrovan kao birač sa posebnim potrebama u OIK-u, kao rezultat promene određenih okolnosti, može zatražiti od OIK-a da se vrati kao redovni birač u BM, ali najkasnije poslednje srede pre dana izbora.

2. OIK mora pismeno obavestiti svakog pravno podobnog birača, kome je odbijen zahtev za GLPP, najkasnije u roku od 24 sata od podnošenja zahteva, informisajući ga o pravu žalbe pri IPŽP-u.

Član 11

Prelazne i završne odredbe

1. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Pravilnik Br. 09/2023 Registracija i glasanje lica sa posebnim potrebama, od 09.03.2023.
2. Sastavni delovi ovog Pravilnika su:
 - 2.1. Dodatak I – Obrazac podataka za GLPP.

Član 12

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja.

Predsedavajući

Centralna izborna komisija

Kreshnik Radoniqi